

VODNIKU NA POT

Člani Ljubljanskega geografskega društva (LGD) so se že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja odločili, da bodo v program društvenih dejavnosti vključili tudi pohodne ekskurzije. V prvi seriji teh ekskurzij, ki so potekale v letu 1996, je bil cilj prečenje Slovenije po diagonali od jugozahoda do severovzhoda, od Sečovelj do Hodoša. Udeleženci so začrtano pot v celoti prehodili v enem letu, od januarja do decembra, pri čemer so se na pohode odpravili vsakih štirinajst dni. Skupaj je bilo 19 etap, zadnja med njimi je bila dvodnevna. Takrat je društvo razpisalo »abonma«, katerega edini kupec je bil naš cenjeni stanovski kolega in prijatelj Metod Vojvoda. Pohode je vodil Matej Gabrovec.

Stalni udeleženci prvega pohoda so se v naslednjem letu odločili, da našo državo prehodijo še po krajši diagonali od Kanina do Žuničev v Beli krajini, Slovenijo so torej prečkali še od severozahoda proti jugovzhodu. Tokrat je bilo 14 etap, prva in zadnji dve so bile dvodnevne. Začeli so septembra 1997 in končali junija naslednje leto. Tudi to serijo pohodnih ekskurzij je vodil Matej Gabrovec.

Pozneje so pohodne ekskurzije zamlrle, čeprav so člani LGD idejo pogosto oživljali in razmišljali o naslednjih pohodnih poteh. Ena od različic, ki jo je predlagal Metod Vojvoda, je bila, da se pohode izvede po najdaljši možni krožnici s središčem v Ljubljani, vendar znotraj meja Republike Slovenije. Vse do leta 2016 je bila to samo ideja, dokler niso na občnem zboru LGD člani predlagali, da se pohodne ekskurzije ponovno obudi. Cilj tretje serije pohodnih ekskurzij je ostal Metodov predlog, vodenje pa je ponovno prevzel Matej Gabrovec, ki je celotno krožnico razdelil na etape ter domislil logistiko prevoza z javnim prevozom do izhodišča etap in povratek z njihovega cilja proti domu. Na pobudo članov LGD to pot imenujemo **Metodova krožnica**, v spomin na pokojnega kolego Metoda Vojvodo (1937–2021), ki je, dokler mu je zdravje dopuščalo, kar nekaj opisanih etap prehodil z nami.

Pohodne ekskurzije po Metodovi krožnici so se začele oktobra 2016 in končale junija 2021. Zaradi slabega vremena je bila preložena le dvodnevna ekskurzija v visokogorje, nekaj pa je bilo prestavljenih zaradi izbruha epidemije korona virusa po letu 2020. Metodovo krožnico smo sklenili v 25-ih etapah, pri čemer je bila edina dvodnevna etapa z Jezerskega v Logarsko dolino, z nočitvijo v Koči na Ledinah. Etape so bile v povprečju dolge med 15 in 20 km. Celotna krožnica meri 414,9 kilometrov, na njej pa je skupno okrog 21 kilometrov vzponov. Vsaj enega pohoda se je udeležilo 37 članov LGD, pri čemer so se štirje pohodniki udeležili 23-ih ali več ekskurzij, dve udeleženci in vodja pa prav vseh.

Člani društva smo na pohodne ekskurzije vedno odhajali ob nedeljah, zato včasih nismo imeli na voljo javnega prevoza in smo se morali posluževati najetega kombija. Pričujoči vodnik pa smo želeli prilagoditi ideji trajnostne mobilnosti tako, da bralcem ponovitve ekskurzij v celoti omogočimo z javnim prevozom. V ta namen smo v tem vodniku nekaj ekskurzij združili v dvodnevne, ob posameznih etapah pa opozorili, kdaj je na razpolago javni prevoz. Tako je nastalo 21 etap, predstavljenih v pričujočem vodniku; med njimi je pet dvodnevnih. Etape si sledijo po vrsti od prve do enaindvajsete, medtem ko smo se dejansko na pot podajali različno in tudi ne vedno v smeri, ki je opisana v vodniku. Izvedbo pohodnih ekskurzij smo namreč morali prilagajati razpoložljivemu prevozu in letnim časom.

Na prvi etapi naslednjega cikla pohodnih ekskurzij po nekdanji deželi Kranjski v letu 2021 se je izoblikovala ideja o poimenovanju krožnice po Metodu, pozneje pa je Janja Pečar prevzela pravo osnutka besedila tega vodnika, ki temelji na razpravah na pohodih, pregledane pa je bilo še veliko dodatne literature. Janjino besedilo je vodja pohoda Matej Gabrovec dopolnil in dodal tehnične podatke o pohodni trasi ter dostopih na izhodišča.

Vodnik, ki ga imate pred seboj, je zasnovan tako, da je vsaka etapa predstavljena po enotni shemi. Najprej so podane temeljne informacije o poteku poti ter dostopu do izhodišča in s cilja z javnim prevozom. Ob tem velja opozoriti, da so imena avtobusnih in železniških postaj natanko povzeta iz njihovega uradnega seznama, zato so v mnogih primerih, milo rečeno, čudna in tudi slovnično nepravilna.

Sledi preglednica s podatki o razdalji in času hoje med posameznimi točkami. Navedena sta dva časa, s smernima puščicama označena v vrstici izhodišča posameznih etap. Levi stolpec, označen s puščico, obrnjeno v smeri urinega kazalca, vsebuje okvirne čase, potrebne za pot med posameznimi postajami in skupni čas posamezne etape, desni stolpec z nasprotno usmerjeno puščico pa okvirne čase, potrebne za pot v nasprotni smeri. Nadmorske višine vzpetin so povzete po spletni strani Hribi.net in Velikem atlasu Slovenije (Mlakar 2013). Z zemljevidov v atlasu so povzete tudi nadmorske višine naselij, če pa te v njem niso označene, smo jih povzeli po Priročnem krajevem leksikonu Slovenije (Orožen Adamič, Perko in Kladnik 1996). V preglednici je navedeno še, kakšna je pot in, ali je označena, pa tudi, ali je del kake planinske obhodnice oziroma tematske poti.

Na levi, uvodni strani je zemljevid etape, na katerem so enako kot v opisu oštevilčene posamezne posebej zanimive točke oziroma postaje na poti. Po kratkem uvodu je opisana mezoregija, po kateri poteka etapa. Imena mezoregij in njihovi navedeni naravnogeografski podatki so povzeti po monografiji Slovenija – pokrajine in ljudje (Perko in Orožen Adamič 1998). Zatem sledi osrednji del z opisom poti in predstavitev posameznih postaj, na koncu pa so še fotografije s posameznih etap in z njihovimi slikovnimi ponazoritvami.

V zvezi s fotografijami v pričujočem vodniku moramo izpostaviti, da so te v želji po avtentičnosti in predstavitvi doživetij udeležencev ekskurzij posnete v vremenskih razmerah, kakršne so spremljale posamezne etape, zato so nekatere malce slabše kakovosti, več kot običajno v vodnikih Ljubljanskega geografskega društva pa je tudi fotografij s pohodniki v prvem planu. Skladno z obdobji izvedbe posameznih etap se spreminjajo tudi letni časi na fotografijah. Ker pa udeležencem pohodov ni uspelo v celoti posneti vsega zanimivega gradiva, so za bolj povedne ponazoritve in tudi popestritev dodane nekatere fotografije v letnih časih, ki se razlikujejo od tistih, v katerih so bile etape dejansko prehojene. Za kakovostnejšo ponazoritev značilnosti pokrajin, skozi katere smo hodili, nam je stanovski kolega Jurij Senegačnik postregel z naborom fotografij, posnetih z dronom.

Jeseni leta 2021 smo začeli nov cikel pohodnih ekskurzij, tokrat po nekdanji deželi Kranjski. Usmerjene so od jugovzhoda proti severozahodu oziroma od Obrežja do Bele Peči pred Trbižem. Tokrat je pot zavita tako, da bomo obiskali vse krajinske in regijske parke na Kranjskem, seveda tudi Triglavski narodni park. Na tej poti smo še posebej pozorni na opuščena oziroma demografsko ogrožena naselja.

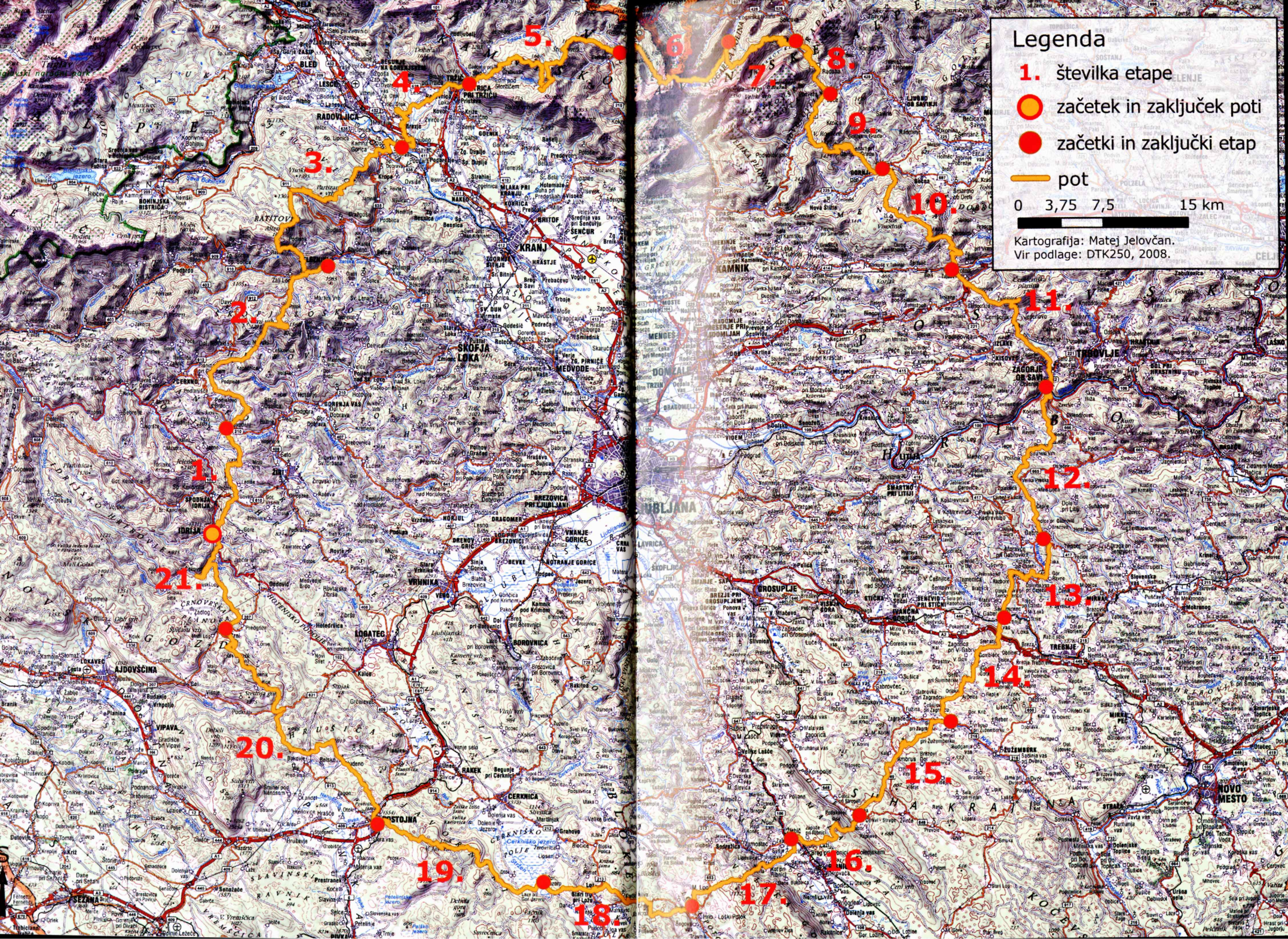
Bralcem želimo, da bi ponovili vsaj kakšno od opisanih etap Metodove krožnice in pri tem uživali tako, kot smo zagnani pohodniki Ljubljanskega geografskega društva.

Pohodne etape so bile izpeljane v vseh letnih časih, tako poleti, ko so se udeleženci povzpeli na Štegovnik (1692 m) ... Foto: Miha Klemenčič.

... kot pozimi, ko so se v južnem delu krožnice sem in tja prebijali tudi skozi sveže zasneženo pokrajino.
Foto: Janja Pečar.

Legenda

1. številka etape

● začetek in zaključek poti

● začetki in zaključki etap

— pot

0 3,75 7,5 15 km

Kartografija: Matej Jelovčan.

Vir podlage: DTK250, 2008.

Legenda

① postaja

— pot

0 0,38 0,75 1,5 km

Kartografija: Matej Jelovčan.

Vir podatkov: GURS, 2015; ARSO, 2023;
GURS, 2023; MKGP, 2025.

